

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Določniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, nplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natise enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nemški šulverein.

Med vsemi nemškimi društvi je za nas Slovence najbolj nevaren nemški šulverein. To društvo ustanavlja in vzdržuje ljudske šole, kjer mora biti vse »tajč«. Kolikor se pa v takih šolah slovenski otroci nauče krščanske nauka in drugih za življenje potrebnih rečij, to je splošno znano. Iz otrok, ki take šole pohajajo, postanejo narodni odpadniki in verski mlačneži, pa tudi njihovi stariši niso nič boljši.

Nemški šulverein je letos imel občni zbor v Brnu na Morávskem. To smo že zadnjič omenili, ko smo na veselje vseh poštenih Slovencev naznanili, da je to društvo imelo lani 43.327 gld. manj dohodkov, kakor predlanskim. Danes se pa moramo nekoliko pečati z govorom podpredsednika dr. Krausa, ki ga je ta stari naš nasprotnik in nemški liberalcec imel na tem občnem zboru.

Dr. Kraus je najprej primerjal nemški šulverein s češkim šolskim društvom, ki se imenuje »Matica školska«, ter je moral priznati, da ima to češko društvo več dohodkov in da tudi več stori za češko mladino, kakor nemški šulverein. Na to je omenil, da je šulvereinska šola v Ljutomeru dobila lastno poslopje in da so se lani ustanovili nemški šulvereinski šoli v Vojniku in Vitanju, in da se v kratkem ustanovita v Ormožu in Brezicah. Ormoški in breziški Slovenci, branite se zoper te ponemčevalnice, kolikor je le mogoče!

Dragi Slovenci! Naj ne bode nikakor res, kar je trdil dr. Kraus nadalje, da namreč slovensko ljudstvo prosi, naj se njihovi otroci vsprejmejo v te šole. Žal, da so tu in tam taki zaslepljenci, kateri pa le svoje otroke zaradi tega pšejo v šulvereinske šole, ker ondi dobijo otroci šolske potrebešine zastonj, večkrat pa tudi obleko in opoldne hrano. Sicer pa je tudi mnogo takih starišev, ki so od svojih gospodarjev prisiljeni, da morajo dati svoje otroke v nemške šole.

Kar je dr. Kraus dalje govoril, pa je tako debela laž, da se kar daje otipati. Rekel je, da slov. ljudstvo prosi za vsprejem v te šole, »toda mi se trdno držimo tega načela, da se te šole ohranijo le za nemške otroke«. Da je mogoče tako lagati! Na Spodnjem Štajarskem je v vseh šulvereinskih šolah komaj deseti del nemških otrok, vsi drugi so slovenski. Ko bi se nemški šulverein brigal le za nemške otroke, bi mu vsak Slovenec pritržil, da prav dela. Da pa nemški šulverein slov. otroke ponemčuje, to je grda krivica!

In zaradi tega se vsi slovenski domoljubi postavljajo po robu temu društvu, posebno pa slovenska duhovščina, kar je tudi dr. Kraus priznal. Da mu je pri tem zopet ušla debela laž, to moramo omeniti. Rekel je, da je lani gospod župnik v Čadramu dal na cerkvena vrata pribiti napis: »Nemcem je vhod v to

slovensko hišo božjo prepovedan«. Da bi čadramski gospod župnik to storil, tega v konjiškem okraju in sploh na vsem Spodnjem Štajarskem živi krst ne reruje. Seveda, dr. Kraus je to samo povedal, da bi vsem germanom pokazal slov. duhovščino kot sila nestrpno.

Toda naj vedo vsi šulvereinovci, da se bode slov. duhovščina z vsemi dovoljenimi pripomočki ustavljala nemškemu šulvereinu, ker jej velja načelo Slomšekovo: »Sv. vera bodi Vam luč, materni jezik pa ključ do prave zveličanske omike.« Vsi Slovenci pa se oklenimo toliko tesneje našega šolskega društva, družbe sv. Cirila in Metoda! Naj naša dična družba vso pozornost obrača na one kraje, kjer so šulvereinske šole, da ondi reši, kar se le rešiti dá!

Razprava o davčni preosnovi.

(Govor poslanca Robiča v državnem zboru dne 12. maja.)

(Dalje in konec.)

Omenil sem že, da se bode pri katastralnem čistem dohodku nad 250 gld., torej pri 57 gld. zemljiškega davka še zahteval osebni dohodninski davek. Pravi se tudi, da takih kmetov ni veliko. To je morda res v deželah, kjer se je ureditev zemljiških davkov pravično vsrila. Toda na Štajarskem, zlasti na južnem Štajarskem ni tako. Naj navedem eden sam izgleđ.

V davčnem okraju Mariboru — mesto ni uračunjeno — je bilo koncem leta 1892. plačevalcev zemljiškega davka 7041. Od teh je plačalo:

789	zemljiškega davka	do	1	gld.
707	zemlj. davka od	1	do	2
1494	»	2	»	5
1107	»	5	»	10
962	»	10	»	20
1268	»	20	»	50
512	»	50	»	100
152	»	100	»	200
37	»	200	»	500
7	»	500	»	1000
6	»	1000	»	2000

Iz tega sledi, da jih bode brez dvoma v tem davčnem okraju najmanj 700 zemljiških posestnikov upreženih v osebni dohodninski davek. Našlo se vsekako ne bode mnogo. Toda nekako obteženje, usiljevanje v hišne razmere bode le ostalo. Iz vseh teh opomb povzamemo, da bode zemljiškemu posestvu tó komaj znatna obtežitev, da pa se bliža veliko večjemu obteženju vsled nastanka osebnega davka. Temu se pa približuje še nekaj drugzega, in zato se tudi različni deželni odseki branijo osebnega dohodninskega davka v sedanji obliki. S tem pa, da se oprosti osebni dohodninski davek, bode zmešan ves zistem v škodo zemljiškemu